

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΚΑΙ

ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟ ΟΡΑΜΑ 2020

του Ταξχου ε.α Πολυχρόνη Ναλμπάντη, MPhil

ΓΕΝΙΚΑ

Η Πολιτική Εθνικής Άμυνας, η Εθνική Στρατιωτική Στρατηγική και ο Εθνικός Αμυντικός Σχεδιασμός παρέχουν τις κατευθυντήριες οδηγίες υψηλής στρατηγικής για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη των νέων επιχειρησιακών διακλαδικών εννοιών/ιδεών, που απαιτούνται για τη διαμόρφωση των μελλοντικών Ελληνικών Διακλαδικών Δυνάμεων προς το έτος 2020.

Το **ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟ ΟΡΑΜΑ 2020** προσδιορίζει τις νέες επιχειρησιακές ιδέες/έννοιες για την αντιμετώπιση των αναμενόμενων αλλαγών στο περιφερειακό και στρατηγικό περιβάλλον της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων και των τάσεων της σύγχρονης τεχνολογίας και τις επιπτώσεις της, στις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις. Τούτο, αφενός θέτει ως βασική προϋπόθεση τη σημασία της υψηλής ποιότητας και των άριστα εκπαιδευμένων Ενόπλων μας Δυνάμεων και παρέχει τη βάση για περαιτέρω ενίσχυσή τους, αφετέρου δε προσδιορίζει τον τρόπο διεξαγωγής των στρατιωτικών επιχειρήσεων στις αρχές του 21ου αιώνα.

ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός του **ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟΥ ΟΡΑΜΑΤΟΣ 2020** είναι να οδηγήσει στην ανάπτυξη και στη σύγχρονη διεξαγωγή των επιχειρήσεων από τις Ελληνικές Διακλαδικές Δυνάμεις, κυρίως με την ευρεία περιγραφή του αναμενόμενου τρόπου εμπλοκής των σε όλο το φάσμα των μελλοντικών στρατιωτικών επιχειρήσεων των επόμενων 8-10 ετών, με στόχο την

υποστήριξη των εθνικών στρατηγικών αντικειμενικών σκοπών. Προβλέπει δε, τη διεξαγωγή των στρατιωτικών επιχειρήσεων στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής ασφάλειας και άμυνας της Ελλάδας, καθώς και της ενσωμάτωσης σε αυτήν όλων των οργάνων της εθνικής ισχύος της χώρας.

ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ - ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΥΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΕΔΙΟ ΜΑΧΗΣ

Το **ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟ ΟΡΑΜΑ 2020** επικεντρώνεται στην επίτευξη **Κυριαρχίας στο Διακλαδικό Πεδίο Μάχης** σε όλο το φάσμα των στρατιωτικών επιχειρήσεων μέσω της εφαρμογής νέων επιχειρησιακών ιδεών/έννοιών, ενώ το πρότυπο αυτό παρέχει μια κοινή κατεύθυνση στους Κλάδους των ΕΔ για την ανάπτυξη εξαιρετικών επιχειρησιακών δυνατοτήτων, μέσα από το κοινό πλαίσιο του στρατηγικού δόγματος της Χώρας. **Κυριαρχία της Διακλαδικής Δύναμης** στο σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον σημαίνει **αντιμετώπιση κάθε ενδεχόμενης απειλής μέσω της αποφασιστικής υπεροχής.**

Το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας συγχρονίζει και ενσωματώνει τις επιχειρησιακές δράσεις στη ξηρά, τη θάλασσα, τον αέρα και τον κυβερνοχώρο για την επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων μέσω ολοκληρωμένων, κύριων διακλαδικών επιχειρήσεων, αλλά και χαμηλής έντασης συγκρούσεων. Συνεπώς, απαιτείται η ολοκλήρωση και η βελτίωση όλων των στρατιωτικών δυνατοτήτων για τη δημιουργία μίας αποφασιστικής αποτελεσματικής Διακλαδικής Δύναμης. Το **Ελληνικό Διακλαδικό Όραμα 2020** αναπτύσσει και ενσωματώνει 6 νέες επιχειρησιακές έννοιες/ιδέες:

- **Προβολή Αποτροπής** (ικανότητα της Διακλαδικής Δύναμης να αποτρέπει ένα δυνητικό αντίπαλο να χρησιμοποιήσει τις υφιστάμενες δυνατότητες και συμπεριφορές του και να εφαρμόσει κάποια ανεπιθύμητη πολιτική ή στρατιωτική ενέργεια).
- **Έγκαιρη Αντίδραση** [αμυντική, επιθετική/αντιεπιθετική] (ικανότητα της Διακλαδικής Δύναμης για αποτελεσματική αντίδραση και δράση, με ενέργειες κατάλληλες και προσαρμόσιμες στις εκάστοτε συνθήκες, σε κάθε εχθρική απειλή ή ενέργεια).

- **Διακλαδικό Ελιγμό [Πλεονέκτημα Ελιγμού]** (ικανότητα της Διακλαδικής Δύναμης να αποκτά πλεονέκτημα θέσης με αποφασιστική ταχύτητα και υπέρτερο επιχειρησιακό ρυθμό).
- **Αποφασιστική/Αποτελεσματική Εμπλοκή** (ικανότητα της Διακλαδικής Δύναμης να προκαλεί και να παράγει τα αποτελέσματα που απαιτούνται προς επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών και της επιθυμητής τελικής κατάστασης).
- **Ολοκληρωμένη Προστασία Δύναμης** (ικανότητα της Διακλαδικής Δύναμης να προστατεύει το προσωπικό και τα μέσα που απαιτούνται για την αποτελεσματική υλοποίηση των έργων της).
- **Εστιασμένη Διακλαδική Μέριμνα** (ικανότητα παροχής στη Διακλαδική Δύναμη κατάλληλου προσωπικού, εξοπλισμού και εφοδίων, στο σωστό τόπο και χρόνο και στη σωστή ποσότητα, σε όλο το εύρος των στρατιωτικών επιχειρήσεων).

Κάθε μια από αυτές τις 6 νέες επιχειρησιακές έννοιες/ιδέες ενσωματώνει την υψηλή ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού των ΕΔ και τις τεχνολογικές εξελίξεις στη νέα πληροφοριακή-ψηφιακή εποχή. Επίσης οικοδομείται σε αποδεδειγμένες δυνατότητες, και εστιάζει στην ανάπτυξη των μελλοντικών διακλαδικών ικανοτήτων. Μαζί, η εφαρμογή αυτών των 6 επιχειρησιακών εννοιών, παρέχουν στην Ελλάδα τη δυνατότητα να κυριαρχήσει επί του αντιπάλου σε όλο το φάσμα των στρατιωτικών επιχειρήσεων. Το νέο αυτό επιχειρησιακό όραμα, **η Κυριαρχία στο Διακλαδικό Πεδίο Μάχης**, αποτελεί το βασικό χαρακτηριστικό το οποίο επιδιώκουμε για τις Ένοπλες μας Δυνάμεις στον 21ο αιώνα.

Οι προαναφερόμενες επιχειρησιακές αντιλήψεις ενισχύουν και επιτρέπουν την επίτευξη μαζικών αποτελεσμάτων σε πολεμικές επιχειρήσεις/συγκρούσεις από περισσότερο διασπαρμένες δυνάμεις. Η συνέργεια αυτή ενισχύει σημαντικά τις δυνατότητες σε υψηλής έντασης συμβατικές στρατιωτικές επιχειρήσεις. Ωστόσο, η συνέργεια αυτών των επιχειρησιακών εννοιών υπερβαίνει έντονα τα υφιστάμενα πλαίσια του συμβατικού πολέμου. Η ανάπτυξη αυτών, επιτρέπει την κυριαρχία σε όλο το

εύρος/φάσμα των στρατιωτικών επιχειρήσεων από την ανθρωπιστική βοήθεια μέσω των ειρηνευτικών επιχειρήσεων και τις συγκρούσεις χαμηλής έντασης μέχρι και τις πολεμικές συγκρούσεις μέγιστης έντασης.

Η ολοκλήρωση του **ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟΥ ΟΡΑΜΑΤΟΣ 2020** είναι η βασική προϋπόθεση στην ανάπτυξη ενός επιχειρησιακού/τακτικού σχεδίου ή διαταγής. Εκφράζει τις προθέσεις του διακλαδικού στρατιωτικού διοικητή για τη χρήση των δυνάμεων, το χρόνο και το χώρο για να επιτύχει την αποστολή του, τους ΑΝΣΚ, και την επιθυμητή τελική κατάσταση. Περιλαμβάνει το πώς οι δυνατότητες των διαθέσιμων πόρων πρέπει να συγχρονιστούν προς την επίτευξη αυτού του στόχου.

Η κατανόηση όμως των αρχών του Πολέμου και παρόμοιων στρατιωτικών δογμάτων συμβάλλουν άμεσα στην υπόψη εννοιολογική συνιστώσα. Η παραπάνω έννοια είναι συνεχώς ανανεώσιμη με την εννοιολογική καινοτομία, συλλαμβάνοντας δηλαδή πώς οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις σκέφτονται τις αλλαγές με την πάροδο του χρόνου σε απάντηση στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, τις αναδυόμενες τεχνολογίες και τις νέες προκλήσεις. Τα αποτελέσματα της εννοιολογικής καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των νέων δυνατοτήτων, των δομών, των τακτικών και διαδικασιών, παράγουν/δημιουργούν βελτιώσεις στη μαχητική ισχύ των Ελληνικών Διακλαδικών Δυνάμεων. Η επιχειρησιακή αυτή τέχνη εστιάζει στη χρήση στρατιωτικών δυνάμεων για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων μέσω του σχεδιασμού, της οργάνωσης, της ολοκλήρωσης και της διεξαγωγής επιχειρήσεων στρατηγικού και επιχειρησιακού επιπέδου. Παράλληλα δε, επιδιώκει να απεικονίσει τη συνεργατική δράση όλων των διαθέσιμων δυνατοτήτων για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου.

Άλλωστε, το επιχειρησιακό επίπεδο των συγκρούσεων, όπου οι Ελληνικές ΕΔ θα ενεργήσουν, είναι το κοινό επίπεδο συγχρονισμού της σύγκρουσης. Επομένως, είναι ζωτικής σημασίας όλες οι στρατιωτικές δυνάμεις να εστιάζουν στο συνολικά κοινό ΑΝΣΚ/στόχο. Έτσι, ο σχεδιασμός χρησιμοποίησης των Διακλαδικών Δυνάμεων πρέπει να γίνεται κατανοητός από όλα τα συνιστώσα μέρη. Βασική προϋπόθεση για τα παραπάνω είναι η ανάπτυξη των νέων επιχειρησιακών δυνατοτήτων, οι οποίες ικανοποιούν τα

κριτήρια της διακλαδικότητας και διαλειτουργικότητας. Η εφαρμογή της διακλαδικότητας απαιτεί κατάλληλη οργανωτική δομή και ανάλογες σχέσεις διοίκησης. Με κατάλληλο συνδυασμό των επιχειρησιακών δυνατοτήτων **διαμορφώνονται δύο βασικές επιλογές δράσης, ήτοι η αποτροπή και η αποτελεσματική άμυνα**, εάν απειληθεί η ακεραιότητα και η εθνική ανεξαρτησία της χώρας, με δυνατότητα μετάπτωσης σε επίθεση, εφόσον δημιουργηθούν οι απαραίτητες προς τούτο προϋποθέσεις και συνθήκες.

Μετά την τροποποίηση του σχετικού νόμου, ο Α/ΓΕΕΘΑ ασκεί πλέον την πλήρη διοίκηση των ΕΔ και είναι ο κύριος σύμβουλος του Υπουργού Εθνικής Άμυνας για στρατιωτικά θέματα, καθώς και ο στρατιωτικός σύμβουλος του ΚΥΣΕΑ. Το υπόψη θεσμικό πλαίσιο παρέχει σε κάθε Κλάδο των ΕΔ, τον απαραίτητο ζωτικό χώρο για να αναπτυχθεί και σε καμία περίπτωση δεν περιορίζει την ανάδειξη και προβολή του έργου και της προσφοράς του, μέσα στα πλαίσια της ιστορίας και των παραδόσεων του.

Προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης του τομέα της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Ασφάλειας και στην ανάπτυξη των μελλοντικών αμυντικών δυνατοτήτων, το ΓΕΕΘΑ δραστηριοποιείται σε μια διαδικασία, η οποία αποτελείται από 6 βασικά στοιχεία:

- **Προετοιμασία και Διεξαγωγή Επιχειρήσεων** [ευέλικτη-ευκίνητη κίνηση/ελιγμός]. Η έγκαιρη παροχή των Διακλαδικών Δυνάμεων για στρατιωτικές επιχειρήσεις μέσω της αποτελεσματικής διανοητικής, ηθικής και σωματικής ανάπτυξης. Επίσης, η ικανότητα να εφαρμόσουν το στρατιωτικό εργαλείο της ισχύος για την υποστήριξη της Κυβερνητικής πολιτικής σε χρόνο και τόπο, κατόπιν επιλογής.
- **Διοίκηση-Έλεγχος**. Η εξουσία έχει ανατεθεί σε ένα άτομο για να επηρεάζει τα γεγονότα και να διατάσσει τους υφισταμένους, ώστε να εφαρμόσουν τις αποφάσεις, που ασκούνται από ή για λογαριασμό των διοικητών και αποτελείται από 3 στενά αλληλένδετα στοιχεία: την ηγεσία, τη διαδικασία λήψης αποφάσεων (συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου) και τον έλεγχο.

- **Ενημέρωση.** Η ικανότητα για τη συλλογή, ανάλυση, διαχείριση και εκμετάλλευση πληροφοριών, έτσι ώστε να επιτραπεί η πληροφοριακή και αποφασιστική υπεροχή.
- **Προβολή.** Η δυνατότητα να παρέμβει σε χρόνο και τόπο με σκοπό να ενεργήσει κατά των απειλών ασφάλειας της Ελλάδας και υπέρ της υποστήριξης των εθνικών συμφερόντων.
- **Προστασία.** Τα μέσα με τα οποία διατηρείται η επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα μέσω της αντιμετώπισης των απειλών από τις τεχνολογικές, φυσικές και ηθικού περιεχομένου καταστροφές.
- **Συντήρηση.** Η ικανότητα να παράγονται τα μέσα από τα οποία η μαχητική ισχύς και η ελευθερία της ενέργειας/δράσης συντηρούνται.

Επομένως, οι Ελληνικές Διακλαδικές Δυνάμεις με την υιοθέτηση και ανάπτυξη των νέων 6 επιχειρησιακών εννοιών/ιδεών, αλλά και τον συνδυασμό της υφιστάμενης στρατιωτικής ισχύος και υποδομής, πρέπει να εστιάζουν στην επικράτηση παρά στην αντιδιαστολή της μαχητικής ισχύος εναντίον κρίσιμων στόχων, η οποία τελικά οδηγεί στην **Κυριαρχία του Διακλαδικού Πεδίου Μάχης**.

ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΜΑΧΗΣ

Η **Κυριαρχία στο Διακλαδικό Πεδίο Μάχης** είναι το επιστέγασμα της στρατιωτικής αντίληψης των νέων διακλαδικών επιχειρησιακών εννοιών/ιδεών, σύμφωνα με την οποία μια διακλαδική στρατιωτική δομή επιτυγχάνει τον έλεγχο όλων των στοιχείων του πεδίου της μάχης, χρησιμοποιώντας χερσαία, εναέρια και θαλάσσια μέσα. Περιλαμβάνει τη φυσική διάσταση της μάχης: στη ξηρά, τον αέρα, τη θάλασσα, καθώς και στο ηλεκτρομαγνητικό φάσμα/κυβερνοχώρο και το πληροφοριακό πεδίο. Παράλληλα όμως, σημαίνει και έλεγχο της ελευθερίας δράσης των αντιπάλων δυνάμεων, ώστε η εκμετάλλευση του πεδίου μάχης από αυτούς να είναι εντελώς ελεγχόμενη, περιορισμένη και τελικά αδύνατη.

Περιγράφει πώς ο Διακλαδικός Διοικητής δύναται να σχεδιάζει, να προετοιμάζει, να αναπτύσσει, να απασχολεί, να συντηρεί μια διακλαδική δύναμη για να πολεμήσει και να νικήσει στο Διακλαδικό Πεδίο Μάχης.

Επίσης, προσανατολίζει την περαιτέρω ανάπτυξη και ολοκλήρωση των διακλαδικών λειτουργιών και εννοιών των Κλάδων σε μια κοινή διακλαδική ικανότητα και εκφράζει την απαιτούμενη μετρήσιμη λεπτομέρεια για τη διαδικασία λήψης απόφασης.

Είναι η κύρια δυνατότητα για να υπερισχύσουμε έναντι κάθε αντιπάλου και να ελέγχουμε οποιαδήποτε κατάσταση σε όλο το φάσμα των στρατιωτικών επιχειρήσεων, που διεξάγουν οι ΕΔ μας, είτε μονομερώς είτε με συμμετοχή σε πολυεθνικές επιχειρήσεις. Περιλαμβάνει την εμπλοκή στο θέατρο επιχειρήσεων/πολέμου και την παρουσία σε δραστηριότητες, που αφορούν συγκρούσεις συμβατικών δυνάμεων, περιφερειακές/τοπικές συγκρούσεις, μικρότερης κλίμακας εμπλοκές, καθώς και εκείνες τις διφορούμενες καταστάσεις, που βρίσκονται μεταξύ ειρήνης και πολέμου, όπως η διατήρηση και η επιβολή της ειρήνης. Επιπλέον, το πλήρες φάσμα των επιχειρήσεων περιλαμβάνει και τη διατήρηση στρατηγικής συμβατικής αποτροπής. Δεδομένου του περιφερειακού χαρακτήρα των συμφερόντων και των υποχρεώσεων, η Ελλάδα πρέπει να διατηρεί τη δυνατότητα να προβάλλει συμβατική αποτροπή σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο και εκτός των συνόρων της για την επίτευξη **Κυριαρχίας στο Διακλαδικό Πεδίο Μάχης**.

Η Κυριαρχία της Διακλαδικής Δύναμης στο σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον, που σημαίνει **αντιμετώπιση κάθε ενδεχόμενης απειλής μέσω της αποφασιστικής υπεροχής**, βασίζεται στη χρήση συντριπτικής δύναμης, κυρίαρχη στις πληροφοριακές επιχειρήσεις στο πεδίο της μάχης, κυρίαρχη στον ελιγμό και εντυπωσιακής επίδειξης της στρατιωτικής ισχύος με σκοπό να παραλύσει την πρόθεση/αντίληψη ενός αντιπάλου στο πεδίο της μάχης και να καταστρέψει τη βούλησή του για να πολεμήσει στο τακτικό και στρατηγικό επίπεδο.

Η Αποφασιστική Υπεροχή επιτυγχάνεται στο πλαίσιο έναντι ενός πιο υπέρτερου αριθμητικά εχθρού, εφόσον εξασφαλίζεται υπεροχή σε θέματα, όπως σύγχρονα οπλικά συστήματα, ηγεσία, ηθικό, επαγγελματική στρατιωτική εκπαίδευση, πληροφοριακές επιχειρήσεις, σύστημα υποστήριξης ΔΜ, κλπ. Επιδιώκει τη στρατιωτική ανωτερότητα της εμπλεκόμενης δύναμης στο Διακλαδικό Πεδίο Μάχης σε ικανό βαθμό με σκοπό την επίτευξη αποφασιστικού αποτελέσματος και απόκτησης πλεονεκτήματος. Επιπλέον, η

χρήση της RMA δίνει τη δυνατότητα για οικονομικά προσιτή και αποφασιστική στρατιωτική υπεροχή ώστε να ηττάται κάθε αντίπαλος σε οποιοδήποτε Πεδίο Μάχης.

Η **Κυριαρχία στο Διακλαδικό Πεδίο Μάχης** εκμεταλλεύεται και αξιοποιεί την ανώτερη τεχνολογία, την ακρίβεια της εμπλοκής, και την πληροφοριακή κυριαρχία. Εντοπίζουμε τέσσερα ζωτικής σημασίας χαρακτηριστικά της: "τη σχεδόν ολική ή απόλυτη γνώση και κατανόηση του φίλιου, εχθρού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος, της ταχύτητας και επικαιρότητας στην εφαρμογή, της επιχειρησιακής ευφυΐας στην εκτέλεση, και (σχεδόν) του απόλυτου ελέγχου στη διαχείριση του συνόλου του επιχειρησιακού περιβάλλοντος. Μπορεί να προκληθεί, με την ανάπτυξη άμεσης στρατιωτικής δύναμης, που εφαρμόζεται από τα Κέντρα Διοικήσεως και Έλεγχου, με επιλεκτική απαγόρευση των πληροφοριών και αντιπληροφόρησης, συντριπτική μαχητική ισχύ και ταχύτητα δράσης.

Οι Ελληνικές Διακλαδικές Δυνάμεις υποστηριζόμενες από άλλα μέσα εθνικών ή και συμμαχικών δυνάμεων πρέπει να είναι σε θέση να διεξάγουν συντονισμένες, υψηλών ρυθμών δράσεις σε πολλαπλούς τομείς, με σκοπό να συντρίβουν τη συνοχή των εχθρικών δυνάμεων και των προθέσεων του αντιπάλου και τέλος να τον καταστήσουν ανίκανο ή απρόθυμο να αντιπαχθεί στρατιωτικά στην επίτευξη των στρατηγικών μας Αντικειμενικών Σκοπών.

Στη μάχη, οι Διακλαδικές μας Δυνάμεις στοχεύουν να παρατηρήσουν, να εντοπίσουν, να καταλάβουν, να αποφασίσουν και να ενεργήσουν πρώτες σε μια κυκλική διαδικασία, στην οποία απαιτείται να ολοκληρωθεί αποφασιστικά η εμπλοκή. Για να γίνει αυτό, οι Ελληνικές Διακλαδικές Δυνάμεις, παράλληλα, με τη διεξαγωγή **αμυντικών** επιχειρήσεων, που στοχεύει στην απορρόφηση της εχθρικής στρατιωτικής ισχύος, πρέπει να ανακτούν την **επιθετική πρωτοβουλία** και την **αντεπιθετική ικανότητα** το συντομότερο δυνατό χρόνο, αναγκάζοντας τον αντίπαλο σε αμυντική στάση θέτοντας τις προϋποθέσεις για **Κυριαρχία στο Διακλαδικό στο Πεδίο Μάχης**. Οι στρατιωτικές επιχειρήσεις της Διακλαδικής Δύναμης πρέπει να εστιάζονται στην ήττα του εχθρού και όχι στην κατάληψη εδάφους: Ο στόχος των στρατιωτικών επιχειρήσεων ανέκαθεν υπήρξε η εδαφική κατοχύρωση ή εξάπλωση. Αυτό επιτυγχάνονταν μέσω πολέμων φθοράς, με τεράστιες

καταστροφές και ανθρώπινες απώλειες. Σήμερα, οι τεχνικές δυνατότητες παρέχουν μεγαλύτερη δυνατότητα σε χτυπήματα ακρίβειας και εστίασης. Η χρήση φυσικής και ηθικής δύναμης για να είναι αποτελεσματική, πρέπει να εφαρμόζεται με δυναμικό και καλά δομημένο τρόπο, ώστε να αποφευχθούν οι παράπλευρες απώλειες, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα το καλύτερο δυνατόν αποτέλεσμα με τις μικρότερες δυνάμεις. Επιπρόσθετα, οι τρεις αυτές εναλλακτικές πηγές δόγματος μοιράζονται μια κοινή φιλοσοφία: **κινητικότητα** (maneuver-mobility) **και ισχύς πυρός** αντί μιας σύγκρουσης φθοράς.

Η Ελληνική Διακλαδική Δύναμη δεσμεύεται να συντρίψει τον αντίπαλο, να δημιουργήσει νέες στρατιωτικές συνθήκες, ώστε να επιτευχθεί πολιτική λύση ευνοϊκή για τα εθνικά συμφέροντα της Ελλάδας.

Συνεπώς, **Κυριαρχία στο Διακλαδικό στο Πεδίο Μάχης** σημαίνει ότι οι Ελληνικές Διακλαδικές Δυνάμεις επιχειρούν κατά μόνες ή με συμμάχους, νικούν και συντρίβουν τον εμπλεκόμενο αντίπαλο και ελέγχουν οποιαδήποτε κατάσταση σε όλο το φάσμα των στρατιωτικών επιχειρήσεων. Προφανώς, ο βασικός στόχος είναι η επιλογή του τρόπου για να φτάσουν οι Ελληνικές Διακλαδικές Δυνάμεις εκεί, που δεν είναι τίποτα άλλο από την υιοθέτηση και την επένδυση στις νέες επιχειρησιακές έννοιες και ιδέες, που αναφέρθηκαν παραπάνω.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ-ΙΔΕΩΝ

ΠΡΟΒΟΛΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ

Προβολή Αποτροπής, στην ευρύτερη έννοιά της, είναι ικανότητα ενός έθνους να αξιοποιεί όλα ή κάποια από τα στοιχεία της εθνικής ισχύος του - πολιτικά, οικονομικά, στρατιωτικά ή πληροφοριακά - προκειμένου, ταχέως και αποτελεσματικά, να αναπτύσσει και συντηρεί συνδυασμένες Διακλαδικές Δυνάμεις, σε διαφορετικά θέατρα επιχειρήσεων/πολέμου με σκοπό να συνεισφέρουν στην αποτροπή και να ενισχύσουν στη σταθερότητα της περιοχής του κράτους.

Η **Προβολή Αποτροπής** ενισχύει ποιοτικά την υπαρκτή ικανότητα ταχείας αντίδρασης σε επιθετική/αντεπιθετική ενέργεια και, συνεπώς, η

στρατιωτική ισχύς ξηράς, αέρος και θαλάσσης, σε τοπική συγκέντρωση παίζει κεντρικό ρόλο. Συνδυασμένες Διακλαδικές Δυνάμεις μπορούν γρήγορα να ανταποκριθούν σε αναδυόμενες κρίσεις, μεταφέροντας μάχιμες δυνάμεις εκεί όπου δεν υπήρχαν πιο πριν, ενώ μπορούν να ενισχύσουν τις ήδη υπάρχουσες δυνάμεις στο Θέατρο Επιχειρήσεων/Πολέμου, με σκοπό να καταδείξουν την πολιτική βούληση της Ελλάδας σε μία κρίση και να γείρουν περαιτέρω την τοπική ισορροπία δυνάμεων υπέρ αυτής. Η ικανότητα ταχείας ανάπτυξης και συντήρησης της μάχιμης δύναμης για μακρά περίοδο σε μία περιοχή, εξασφαλίζει ότι ένας αντίπαλος δεν θα έχει την πεποίθηση ότι κάποια στιγμή θα εμφανιστεί ένα "παράθυρο ευκαιρίας" για συμβατική επιθετική του ενέργεια. Προωθημένη παρουσία, αεροναυτικός έλεγχος και υπεροχή προβολής στρατιωτικής ισχύος, αποθαρρύνουν εχθρικές επιθετικές ενέργειες, μέσω της υπαρκτής απειλής συμβατικών αντιποίνων και της βεβαίας απαγόρευσης των στρατιωτικών επιδιώξεων ενός αντιπάλου.

Προβολή Αποτροπής είναι η προσπάθεια να αποτραπεί ένας αντίπαλος να χρησιμοποιήσει υφιστάμενες δυνατότητες και συμπεριφορές και να εφαρμόσει κάποια ανεπιθύμητη πολιτική ή στρατιωτική ενέργεια. Απειλεί με χρήση βίας, συνήθως ως αντίποινα για κάποια εχθρική ενέργεια και ενεργοποιείται εναντίον υφισταμένων απειλών. Η Προβολή Αποτροπής πείθει δυνητικούς αντιπάλους να μην προβούν σε ενέργειες, που απειλούν τα ζωτικά συμφέροντα της Ελλάδας, μέσω αποφασιστικού επηρεασμού της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων. Αποφασιστικός επηρεασμός επιτυγχάνεται με υπαρκτή απειλή απαγόρευσης κερδών και/ή επιβολής αντιποίνων, ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα την αυτοσυγκράτηση, πείθοντας το δυνητικό αντίπαλο ότι η αυτοσυγκράτηση θα οδηγήσει σε αποδεκτό αποτέλεσμα.

Οι Ελληνικές Διακλαδικές Δυνάμεις παρέχουν τα συμβατικά μέσα για να αποθαρρύνονται οι εχθρικές ενέργειες και να αποτρέπονται δυνητικοί αντίπαλοι για ανάληψη εχθρικών ενεργειών. Η ικανότητα των Διακλαδικών μας Δυνάμεων να αναπτύσσονται με ταχύτητα και να διατηρούν υπαρκτή μαχητική ισχύ και προβολή δύναμης, σε περιφερειακό επίπεδο, παρέχει στους εθνικούς λήπτες αποφάσεων ένα πολύτιμο εργαλείο κατάδειξης της πρόθεσης και αποφασιστικότητας της Ελλάδας, αποτρέποντας δυνητικούς αντιπάλους και συμβάλλοντας στην άμυνα της πατρίδος σε βάθος.

Η **Προβολή Αποτροπής** απαιτεί μία ολοκληρωμένη προσπάθεια, που περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της εθνικής ισχύος. Υποστηρίζοντας αυτή την ευρεία προσέγγιση, οι Κλάδοι θέτουν σε εφαρμογή μία πληθώρα δυνατοτήτων προκειμένου να αποθαρρύνουν τους δυνητικούς αντιπάλους και να αποτρέπουν ή να περιορίζουν τις εχθρικές ενέργειες. Οι δυνατότητες αυτές περιλαμβάνουν συνεχή μάχιμη συμβατική ισχύ, καθώς και νέες δυνατότητες, προκειμένου να αποτραπούν υπό εξέλιξη απειλές. Οι συνδυασμένες Διακλαδικές Δυνάμεις με ικανότητα άμεσης ανάπτυξης πληρούν με μοναδικό τρόπο τις προϋποθέσεις αυτής της ευρείας προσέγγισης στην αποτροπή. Μέσω της εγγενούς δυνατότητάς τους για ελιγμό, χωρίς αυτή να περιορίζεται από διπλωματικές προκλήσεις πρόσβασης και παρουσίας, οι συνδυασμένες Διακλαδικές Δυνάμεις παρέχουν πολυάριθμες, ρεαλιστικές δυνατότητες αποτροπής.

Οι άμεσες ικανότητες, που απαιτούνται για να υφίσταται η δυνατότητα προβολής αποτροπής, περιλαμβάνουν τις ικανότητες να διεξάγονται: επιχειρήσεις προβολής ισχύος, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας αποφασιστικής καταστολής τοπικής έντασης, επιχειρήσεις κρούσης με μετακινήσεις και μη, δυνάμεων, ενεργητικές και παθητικές αμυντικές επιχειρήσεις και κυρίως αντεπιθετικές επιχειρήσεις υψηλής έντασης.

Η Ελλάδα διαθέτει τρία ευρέα στρατιωτικά μέσα - που συνήθως αναπτύσσονται συνδυαστικά - για επίτευξη προβολής αποτροπής: τις δυνάμεις ξηράς, αέρος και θαλάσσης. Ο Ελληνικός Στρατός και το Πολεμικό Ναυτικό διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες αναπτύξεως, σε συνδυασμό με τα λοιπά στοιχεία εθνικής ισχύος. Η Πολεμική Αεροπορία εξασφαλίζει παροχή πυρών προβολής ισχύος σε στρατηγικό βάθος. Τα κρίσιμα στοιχεία αποτροπής είναι οι συμβατικές μαχητικές μας δυνατότητες: οι Ένοπλες μας Δυνάμεις και ο εξοπλισμός, τα στρατηγικά αποθέματα, καθώς και η δυνατότητά μας να προβάλλουμε και να συγκεντρώνουμε στρατιωτική ισχύ σε κάθε περιοχή των συνόρων μας και η ικανότητά μας να προστατεύσουμε την πατρίδα μας, τον πληθυσμό και τις κρίσιμες υποδομές μας από ένα μεγάλο εύρος πιθανών απειλών.

Εφόσον η αποτροπή αποτύχει, οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις και το προσωπικό του υπόλοιπου κρατικού μηχανισμού πρέπει να έχουν ετοιμότητα

να ενεργήσουν ενωμένοι για να υποστηρίξουν όλο το φάσμα των επιχειρήσεων με σκοπό το εθνικό συμφέρον. Εντούτοις, κάθε έννοια αποτροπής απαιτεί αντίστοιχη έννοια εφαρμογής. Χρειάζεται να υφίστανται **αναγνωρίσιμη δυνατότητα** και **διακηρυκτική πολιτική**, που θα επιτρέπει την πολιτική ηγεσία από το να προβαίνει σε πληροφορημένες κρίσεις σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της συμπεριφοράς της προβολής αποτροπής.

ΕΓΚΑΙΡΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Η **Έγκαιρη Αντίδραση** καθορίζει τους βασικούς ρόλους, ευθύνες και επιχειρησιακές έννοιες για εθνική στρατιωτική αντίδραση σε κάθε επίπεδο σύγκρουσης. Οι ευρύτεροι αντικειμενικοί σκοποί των ενεργειών αντίδρασης επικεντρώνονται στην άμυνα, στην επίθεση και στις επιχειρήσεις αντεπιθέσεων. Θεωρούμενες συνολικά, οι παρακάτω 5 αρχές συνθέτουν την

- Έγκαιρη Αντίδραση
- Εφαρμοσμένη Συνεργασία
- Πολυεπίπεδη Αντίδραση
- Κλιμακούμενες, ευέλικτες και προσαρμόσιμες στρατιωτικές επιχειρησιακές δυνατότητες
- Ενότητα προσπάθειας υπό ενιαία διοίκηση
- Ετοιμότητα για δράση.

Έγκαιρη Αντίδραση είναι η δυνατότητα των στρατιωτικών δυνάμεων για αποτελεσματική αντίδραση και δράση, με ενέργειες κατάλληλες και προσαρμόσιμες στις εκάστοτε συνθήκες, σε κάθε εχθρική απειλή ή ενέργεια. Φυσικά, σαφείς στρατιωτικές δυνατότητες είναι αναγκαίες όπως: η υψηλή κινητικότητα, η ικανότητα ενέργειας σε "δύσκολα" εδάφη και η δυνατότητα τακτικής αεροκίνησης για ταχεία ανάπτυξη εντός του Θεάτρου Επιχειρήσεων/Πολέμου. Επίσης έγκαιρες ψηφιακές και πληροφοριακές δυνατότητες και ενάσκηση διοικήσεως και ελέγχου με αποτελεσματικό, συμπαγή τρόπο, είναι εξίσου ουσιώδεις. Το σημαντικότερο όμως είναι η επιδίωξη μιας ολοκληρωμένης Διακλαδικής Δύναμης, με αυξανόμενη δυναμική ενσωμάτωσης σε μία ενότητα.

Η ταχεία αντίδραση από στρατιωτικές δυνάμεις ενδεχομένως να είναι η καλύτερη μέθοδος αποφυγής, ελέγχου ή επίλυσης μιας κρίσης ή σύγκρουσης, απομακρύνοντας έτσι το ενδεχόμενο να απαιτηθεί μεγαλύτερη προσπάθεια ή αυξημένο ρίσκο αργότερα. Οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις πρέπει να αναπτύξουν και συντηρήσουν την ικανότητά τους ώστε να:

- **κατανοήσουν** τη γεωπολιτική και επιχειρησιακή κατάσταση και να εξασφαλίσουν την αναγκαία επίγνωση της τακτικής κατάστασης.
- **διαμορφώσουν** (και αποτρέψουν) τις επιλογές δυνητικών αντιπάλων, που αναζητούν τρόπους να επιτεθούν άμεσα στην Ελλάδα ή τα συμφέροντά της.
- **κατατροπώσουν** κάθε δυνητικό εχθρό, που επιδιώκει να εξαπολύσει επιθέσεις κατά της Ελλάδας.
- **απαγορεύσουν** κάθε πρωτοβουλία ενεργειών, οποιοδήποτε δυνητικού αντιπάλου ή απειλής ασφαλείας, ταχέως και αποφασιστικά.
- **συνδράμουν** τις πολιτικές αρχές της Ελλάδας παρέχοντας στρατιωτική βοήθεια.

Ο Ελληνικός Στρατός Ξηράς πρέπει να διαθέτει υψηλή ενεργητικότητα, προσαρμοστικότητα, μαχητική ισχύ και ετοιμότητα, ώστε να δύναται να διεξάγει επιχειρήσεις σε ένα ευρύ φάσμα συγκρούσεων και εν μέσω υψηλών επιπέδων επιχειρησιακής αβεβαιότητας. Επίσης, το Ελληνικό Πολεμικό Ναυτικό πρέπει να διαθέτει προβολή ισχύος σε βάθος και να εξασφαλίζει το θαλάσσιο έλεγχο στην περιοχή, να είναι ικανό να εγκαταλείψει άμεσα τις ναυτικές του βάσεις και να εξασφαλίσει τον έλεγχο των παράκτιων περιοχών και των θαλάσσιων γραμμών επικοινωνιών. Τέλος, η Ελληνική Πολεμική Αεροπορία πρέπει να διαθέτει ποιοτική μαχητική ισχύ προσβολής/κρούσης σε μεγάλο βάθος, δυνατότητες ανθυποβρυχιακού πολέμου, αλλά και υποστηριζόμενες από στοιχεία υποστήριξης μάχης με δυνατότητες επιτηρήσεως, αναγνωρίσεως και αεροκινήσεως δυνάμεων εντός και προς το Θέατρο Πολέμου. Επιπλέον, οι δυνατότητες συλλογής πληροφοριών θα πρέπει να διακρίνονται από ποιοτική υπεροχή.

Η **Έγκαιρη Αντίδραση** υπογραμμίζει τη σημασία της ταχείας αντίδρασης σε μία κρίση ή σύγκρουση. Εφαρμόζεται κάτω από διαφορετικές συνθήκες προειδοποίησης με σκοπό να αποτρέψει δυνητικά εχθρικές

ενέργειες, καταστρεπτικές ως προς τα συμφέροντα της Ελλάδας. Η Έγκαιρη Αντίδραση είναι μία δομή προσαρμοσίμου σχεδιασμού με σκοπό την υποβοήθηση έγκαιρων αποφάσεων, με παροχή μίας ευρείας ποικιλίας συγγενών τρόπων αντίδρασης, που ξεκινούν με επιλογές προσανατολισμένες αποτρεπτικά, προσεκτικά διαμορφωμένες ώστε να στείλουν το κατάλληλο μήνυμα. Υποβοηθά στην υπόψη λήψη αποφάσεων έτσι ώστε να αποφευχθεί το κλασικό δίλημμα "υπερβολικά πολλά και τόσο σύντομα" ή "υπερβολικά λίγα και πολύ αργά".

Η Έγκαιρη Αντίδραση δίνει έμφαση στις αμυντικές και αντιεπιθετικές επιχειρήσεις. Η Ελλάδα, δεν έχει εκφράσει ποτέ τη θέση εκτόξευσης μίας προληπτικής επίθεσης, αντιμετωπίζει δε πολύ σημαντικά πολιτικά εμπόδια, που αποτρέπουν ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Όμως όταν θα βρεθεί σε άμεση απειλή ολοκληρωτικού πολέμου με υπέρτερο αριθμητικό αντίπαλο, ίσως πρέπει να εξετάσει και την εφαρμογή του δόγματος της προληπτικής επίθεσης. Αυτό βέβαια συνεπάγεται κατάλληλη οργανωτική δομή – εξοπλισμό – μέσα και ικανότητες.

Συνεπώς, η Έγκαιρη Αντίδραση είναι ο τρόπος με τον οποίο οι διάφορες αποτρεπτικές δυνατότητες και ικανότητες, που έχει στη διάθεσή του ο Α/ΓΕΕΘΑ (όπως στρατιωτικά μέτρα και αμυντική διπλωματία), ενσωματώνονται στη διαδικασία του επιχειρησιακού του σχεδιασμού.

ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟΣ ΕΛΙΓΜΟΣ [Πλεονέκτημα Ελιγμού]

Διακλαδικός Ελιγμός είναι η συνδυασμένη χρησιμοποίηση Διακλαδικών Δυνάμεων με κίνηση και ελιγμό και χρήση ή απειλή πυρών, ώστε να εξασφαλιστεί το επιχειρησιακό πλεονέκτημα έναντι του εχθρού για την επίτευξη της επιθυμητής τελικής κατάστασης. Ο **Διακλαδικός Ελιγμός** είναι ο τρόπος με τον οποίο οι διοικητές συγκεντρώνουν μαχητική ισχύ για να επιτύχουν αιφνιδιασμό, ορμή και κυριαρχία.

Διακλαδικός Ελιγμός είναι η **συντονισμένη ενέργεια**, που απαιτείται για την **απόκτηση του πλεονεκτήματος** σε μια κατάσταση, στο χρόνο και το χώρο. Εξασφαλίζει, στον κατάλληλο χρόνο και τόπο, την παρουσία των απαραίτητων δυνάμεων, που επιδιώκουν να επιτύχουν μία φυσική ή

ψυχολογική επίδραση ή συχνά και τα δύο, επί του αντιπάλου. Επιδιώκει να απαγορεύσει τη στρατηγική του αντιπάλου με την έξυπνη και τη δημιουργική εφαρμογή μιας προσέγγισης προσβολής των κρίσιμων αδυναμιών αυτού, με έμφαση στο αποτέλεσμα. Χρησιμοποιεί μία άμεση ή έμμεση προσέγγιση για να εκμηδενίσει τη θέληση του αντιπάλου να αντισταχθεί και υλοποιείται με την εφαρμογή προσχεδιασμένων στρατηγικών δράσεων, για να επιτύχει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Ο **Διακλαδικός Ελιγμός** περιλαμβάνει την παρουσία δυνάμεων και πόρων στο κρίσιμο σημείο σε χρόνο, που εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί επιχειρησιακό πλεονέκτημα. Είναι πολύπλοκος και μερικές φορές απαιτεί συνδυασμένη υποστήριξη όλων των μέσων και πόρων του έθνους. Η ανάπτυξη και οι κινήσεις από και προς το Θέατρο Επιχειρήσεων (ΘΕ) είναι επιχειρησιακοί ελιγμοί εφόσον επιτύχουν πλεονέκτημα λόγω θέσεως των δυνάμεων και επηρεάσουν το αποτέλεσμα μιας επιχείρησης ή μάχης. Για να επιτύχουν επιχειρησιακά αποτελέσματα, οι διοικητές επιδιώκουν επιχειρησιακά πλεονεκτήματα στην περιοχή εμπλοκής, προ της ενάρξεως της μάχης και εκμεταλλεύονται τακτικές επιτυχίες στη συνέχεια. Στην ιδανική περίπτωση, ο επιχειρησιακός Διακλαδικός Ελιγμός εξασφαλίζει το πλεονέκτημα της τοποθεσίας, δηλαδή διεξάγεται πριν ο εχθρός δράσει και είτε προλαμβάνει τυχόν εχθρικό ελιγμό, είτε εξασφαλίζει την καταστροφή του, εφόσον αυτός εκτελεστεί.

Η επιτυχία σε μελλοντικές ένοπλες συγκρούσεις προϋποθέτει διακλαδικές Ένοπλες Δυνάμεις, ικανές να εκτελέσουν Διακλαδικό Ελιγμό και να εξασφαλίσουν μία ευρεία περιοχή στα πλαίσια εθνικών και ίσως συμμαχικών προσπαθειών. Οι Ελληνικές Διακλαδικές Δυνάμεις χρησιμοποιούν το Διακλαδικό Ελιγμό για να επιτύχουν φυσικά, χρονικά και ψυχολογικά πλεονεκτήματα σε βάρος ενός εχθρού. Ασφαλίζουν μία ευρεία περιοχή για να κατοχυρώσουν την επιτυχία τους και να εξασφαλίσουν ελευθερία ελιγμού και ενεργείας. Χρησιμοποιούν το Διακλαδικό Ελιγμό και την ασφάλεια ευρείας περιοχής για να αποκτήσουν, διατηρήσουν και εκμεταλλευτούν την πρωτοβουλία.

Ο **Διακλαδικός Ελιγμός** απαιτεί δυνάμεις με δυνατότητες επιχειρησιακής προσβάσεως σε τοποθεσίες, που θα εξασφαλίζουν το

πλεονέκτημα, αποφεύγοντας παράλληλα τις προσπάθειες του δυνητικού αντιπάλου με τις οποίες έχει σχεδιάσει να εφαρμόσει στρατηγική πρόληψης, επιχειρησιακή απομόνωση ή απαγόρευση πρόσβασης στην περιοχή. Ουσιώδη χαρακτηριστικά είναι η ορμή, ο ρυθμός και η ευελιξία, τα οποία συνδυαζόμενα αποσκοπούν στο να επιτύχουν αιφνιδιασμό και να σοκάρουν τον αντίπαλο. Έμφαση δίδεται στην καταστροφή, στην απομόνωση ή στην εξουδετέρωση ενός αντιπάλου, μέσω έξυπνου ή και αιφνιδιαστικού σχεδιασμού και δεν είναι πάντα απαραίτητη η στέρηση της δυνατότητάς του να κερδίσει έδαφος προς όφελός του.

Ο **Διακλαδικός Ελιγμός** απαιτεί ικανότητα δημιουργίας διλήμματος στον αντίπαλο. Η αποστολή αυτή προϋποθέτει σε βάθος αντίληψη του αντιπάλου, του περιβάλλοντος και των δυνατοτήτων των φίλιων δυνάμεων. Επίσης, προϋποθέτει αντίληψη του πώς ο αντίπαλος αντιμετωπίζει τις επιδιώξεις του και τις ημέτερες δυνατότητες. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω των επιχειρησιακών πληροφοριών, στο στρατηγικό - επιχειρησιακό επίπεδο. Οι διαδικασίες περιλαμβάνουν την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων διοικήσεως, σε εθνικό αλλά και σε συμμαχικό επίπεδο.

Ο **Διακλαδικός Ελιγμός** πρεσβεύει, καταρχήν, ότι το κυριότερο χαρακτηριστικό των επιτυχημένων στρατιωτικών επιχειρήσεων είναι η ενσωμάτωση και η συντονισμένη χρήση των διαφόρων δυνατοτήτων προκειμένου να αποκτηθεί πλεονέκτημα έναντι ενός αντιπάλου. Επιπλέον, πρεσβεύει ότι οι Διακλαδικές Δυνάμεις πρέπει να περιλαμβάνουν συνδυασμό ελαφρών και βαρέων στρατιωτικών δυνάμεων και μέσων, υποστηριζόμενων από τμήματα κατάλληλα για διεξαγωγή ειδικών επιχειρήσεων, ούτως ώστε οι Διακλαδικές Δυνάμεις να έχουν τη δυνατότητα να αποδώσουν σε ένα μεγάλο εύρος στρατιωτικών δραστηριοτήτων, από επιχειρήσεις διατήρησης ειρήνης μέχρι και επιχειρήσεις υψηλής έντασης. Ο Διακλαδικός Ελιγμός ενισχύεται από την απλότητα, την ευκαμψία, το ρυθμό, την ορμή και το συγχρονισμό. Επιπλέον, το τακτικό του πλαίσιο είναι βασισμένο σε 4 θεμελιώδεις επιχειρησιακές λειτουργίες, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν: τον εντοπισμό, την καθήλωση, την κρούση και την εκμετάλλευση, ενώ οι τακτικές του λειτουργίες είναι: η Διοίκηση, η Συλλογή και η Επεξεργασία Πληροφοριών,

η Ισχύς Πυρός, η Κίνηση - Ελιγμός, η Προστασία και η Συντήρηση των Δυνάμεων.

Ο πρωταρχικός σκοπός του **(Πολυδιάστατου) Διακλαδικού Ελιγμού** είναι να καταστήσει τους αντιπάλους ανίκανους να αντισταθούν, προσβάλλοντας το ηθικό και τη φυσική συνοχή τους, με σκοπό την απόκτηση πλεονεκτήματος για την επίτευξη αποφασιστικού πλήγματος. Τούτο, μπορεί να επιτευχθεί με επιθετική / αντεπιθετική ενέργεια κατά των εχθρικών δυνάμεων και έλεγχο περιοχής, θαλασσίου και εναερίου χώρου καθώς και γραμμών επικοινωνιών, μέσω ελιγμών στον αέρα, στη ξηρά, τη θάλασσα, τον κυβερνοχώρο και το ηλεκτρομαγνητικό φάσμα. Για το λόγο αυτό, σε κάθε επίπεδο του πολέμου, ο επιτυχημένος διακλαδικός ελιγμός απαιτεί όχι μόνο πυρά και κίνηση αλλά επιπλέον ευελιξία και προσαρμοστικότητα σκέψης, σχεδίων, επιχειρήσεων και οργανώσεως.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΗ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΛΟΚΗ

Αποφασιστική / Αποτελεσματική Εμπλοκή είναι ο χρόνος και ο τόπος των επιχειρήσεων, που ο Διοικητής οραματίζεται ότι θα συνεισφέρει καθοριστικά στην επίτευξη των επιχειρησιακών ή τακτικών αντικειμενικών σκοπών, μέσω ελιγμού και κρούσης, με σκοπό την καταστροφή του εχθρού. Απαιτεί απόκτηση και διατήρηση της πρωτοβουλίας, καθώς και του επιχειρησιακού ρυθμού. Οι συνθήκες ωστόσο, ενδεχομένως να μην απαιτούν, ή επιτρέπουν, πάντοτε την κρούση ή τη διατήρηση υψηλού ρυθμού. Σε μερικές περιπτώσεις, στα πλαίσια της διπλωματίας μεγαλύτερα κέρδη μπορεί να προκύψουν από τη σταδιακή και επαναλαμβανόμενη προσπάθεια, τον εποικοδομητικό διάλογο και τη συμφιλίωση, παρά με τη δράση και την τριβή αλλά και με χρησιμοποίηση εμμέσων προσεγγίσεων, προκειμένου να επηρεαστεί η μακροπρόθεσμη συμπεριφορά του αντίπαλου, παρά να εκμηδενιστούν εχθρικές ενέργειες βραχυπρόθεσμα.

Η **Αποφασιστική Εμπλοκή** λαμβάνει χώρα στα πλαίσια της γενικότερης στρατηγικής του διοικητή στο Θέατρο Επιχειρήσεων (ΘΕ). Οι διοικητές χρησιμοποιούν διαρκώς στρατιωτικές δυνάμεις για να συμπληρώσουν και να ενισχύσουν άλλα όργανα της εθνικής ισχύος. Τα

Σχέδια Εμπλοκών στο ΘΕ (ΣΕΘΕ) παρέχουν το πλαίσιο εντός του οποίου οι διοικητές αξιοποιούν τις στρατιωτικές δραστηριότητες συνεργασίας και ανάπτυξης. Στην ιδανική περίπτωση, οι δραστηριότητες των ΣΕΘΕ αμβλύνουν τα αίτια μιας κρίσης, πριν η κατάσταση επιδεινωθεί και απαιτηθεί δυναμική στρατιωτική παρέμβαση. Οι διοικητές διαμορφώνουν την κατάσταση στις περιοχές ευθύνης τους μέσω Στρατιωτικών Εμπλοκών σε Περιόδους Ειρήνης (ΣΕΠΕ).

Αποφασιστική Εμπλοκή, σε επιχειρήσεις ξηράς και θάλασσας, είναι ενέργεια κατά την οποία ένας Σχηματισμός/Μονάδα θεωρείται απόλυτα εμπλεγγυμένη και δε δύναται να ελιχθεί ή να απαγκιστρωθεί από μόνη της. Σε περίπτωση απουσίας εξωτερικής βοήθειας, η ενέργεια θα πρέπει να εξελιχθεί έως τέλους και να οδηγήσει είτε σε νίκη είτε σε ήττα, με τις διαθέσιμες μόνο δυνάμεις. Σε μερικές περιπτώσεις αυτή η εξέλιξη είναι επιθυμητή και αποσκοπεί στη διατήρηση ζωτικού εδάφους, στην καταστροφή συγκεκριμένης εχθρικής δύναμews ή στην εξασφάλιση συγκεκριμένου ΑΝΣΚ. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να ενισχυθεί ή να υποστηριχθεί με επιπλέον δυνάμεις, προκειμένου να μπορέσει να απεμπλακεί.

Για το λόγο αυτό, η **Αποφασιστική / Αποτελεσματική Εμπλοκή** είναι αυτή την οποία οραματίζεται ο Διακλαδικός Διοικητής να συνεισφέρει καθοριστικά στην ολοκλήρωση μιας επιχείρησης και στην επίτευξη των καθοριστικών ΑΝΣΚ. Απόκτηση και διατήρηση της πρωτοβουλίας είναι επίσης ζωτικές παράμετροι όλων των επιχειρήσεων και απαιτούν από το Διακλαδικό Διοικητή να προσβάλλει με συμπληρωματικές ενέργειες τη θέληση και τη συνοχή του εχθρού. Επιτυχημένες **Αποφασιστικές / Αποτελεσματικές Εμπλοκές**, βασισμένες σε Διακλαδικές Επιχειρήσεις, θα πρέπει να αξιοποιούν τον:

- **Επιχειρησιακό Ρυθμό.** Επιχειρησιακός Ρυθμός είναι ο δείκτης ή η συχνότητα ενεργειών που αφορούν τις ενέργειες μας σε σχέση με τον αντίπαλο. Απαρτίζεται από: ταχύτητα αποφάσεως, ταχύτητα εκτελέσεως και ταχύτητα μεταβάσεως από μία ενέργεια στην επόμενη. Ο Διακλαδικός Διοικητής, που διαρκώς αποφασίζει και ενεργεί ταχύτερα από τον αντίπαλό του, αποκτά και διατηρεί το πλεονέκτημα, ενώ έχει και μεγαλύτερες πιθανότητες να τον αιφνιδιάσει. Οι συνθήκες

ωστόσο ενδέχεται να μην απαιτούν πάντοτε, ή έστω να επιτρέπουν, υψηλό ρυθμό στη διεξαγωγή επιχειρήσεων.

- **Συγχρονισμός.** Ο συγχρονισμός επιδιώκει να υπερφορτώσει έναν αντίπαλο ή να υπερισχύσει έναντι κάποιου αναποφάσιστου, με επιθέσεις ή απειλές, την ίδια στιγμή, από πολλές κατευθύνσεις, ούτως ώστε να μη μπορεί να συγκεντρωθεί στην αντιμετώπιση ενός προβλήματος κάθε φορά ή ακόμα και να θέσει προτεραιότητες ανάμεσά τους. Ο συγχρονισμός θα πρέπει να σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη την οπτική γωνία του εχθρού και η χρήση του να καθορίζεται από τα επιθυμητά αποτελέσματα στη συνοχή και τη δυνατότητά του να λαμβάνει αποφάσεις εγκαίρως. Το αθροιζόμενο αποτέλεσμα υψηλού ρυθμού και συγχρονισμού, εναντίον πολλαπλών επιπέδων διοικήσεως, έχει συχνά καταστροφικές συνέπειες στη θέληση και στη συνοχή του εχθρού. Ο συγχρονισμός δεν περιορίζεται βέβαια μόνο σε στρατιωτικές δραστηριότητες, εφόσον αντίστοιχη επιτυχία μπορεί να υπάρξει και με συνδυασμό δραστηριοτήτων άλλων φορέων/υπηρεσιών.
- **Αιφνιδιασμός.** Ο αιφνιδιασμός, αυτή η αρχή του πολέμου, είναι ένας από τους πλέον καθοριστικούς παράγοντες για την επιτυχία σε κάθε επίπεδο πολεμικής σύγκρουσης. Η επίδρασή του συνήθως είναι τελείως ασύμμετρη ως προς την αναλογία δυνάμεων. Στηρίζεται στην ταχύτητα, την ασφάλεια και την εξαπάτηση και παίζει θεμελιώδη ρόλο στη διάσπαση της συνοχής του εχθρού. Το ζητούμενο δεν είναι απαραίτητα η προσβολή ενός ανυποψίαστου εχθρού, αλλά η προσβολή σε στιγμή κατά την οποία είναι πλέον υπερβολικά αργά για να αντιδράσει αποτελεσματικά. Ο αιφνιδιασμός συχνά θα αποκαλύψει ευκαιρίες, η δε δυνατότητα ενός Διακλαδικού Διοικητή να τις εκμεταλλευτεί είναι κεφαλαιώδους σημασίας.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΥΝΑΜΗΣ

Η **Ολοκληρωμένη Προστασία Δύναμης** ορίζεται ως τα λαμβανόμενα μέτρα και μέσα για την ελαχιστοποίηση της τρωτότητας προσωπικού, εγκαταστάσεων, υλικών, επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων από εχθρικές απειλές και κινδύνους με σκοπό να διατηρηθεί η ελευθερία ενέργειας και η

επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, συμβάλλοντας έτσι στην επιτυχία της αποστολής. Επίσης, είναι τα συντονισμένα μέτρα με τα οποία αντιμετωπίζονται και αμβλύνονται απειλές και κίνδυνοι για τη Διακλαδική Δύναμη με σκοπό την εξασφάλιση ενός επιχειρησιακού περιβάλλοντος, που θα παρέχει στο Διακλαδικό Διοικητή την ελευθερία να προβεί σε διακλαδικές ενέργειες.

Είναι, επιπλέον, μια διαδικασία, ένας συνδυασμός ενεργειών ή η αξιοποίηση δυνατοτήτων, μέσω των οποίων οι Διακλαδικές Δυνάμεις προστατεύουν το προσωπικό (μάχης και μη μάχης), τους φυσικούς πόρους και τις πληροφορίες που απαιτούνται, για να εξασφαλίσουν ότι η μαχητική ισχύς τους μπορεί να αξιοποιηθεί στον αποφασιστικό χρόνο και τόπο εναντίον ενός ευρέως φάσματος απειλών. Μία Διακλαδική Δύναμη θα το επιτύχει αυτό με κατάλληλα σχεδιασμένη επιλογή και εφαρμογή πολυεπίπεδων, ενεργητικών και παθητικών, φονικών και μη φονικών, επιθετικών και αμυντικών μέτρων, εντός εναερίου, χερσαίου και θαλασσίου χώρου, καθώς και εντός του κυβερνοχώρου σε όλο το φάσμα των επιχειρήσεων, βασιζόμενη σε εκτίμηση του αποδεκτού επιπέδου κινδύνου. Η προστασία πρέπει να επιτυγχάνεται κατά την ανάπτυξη σε ένα χώρο (στο αρχικό σημείο, κατά τη μετακίνηση και μέσα στο ΘΕ), κατά τη διεξαγωγή επιχειρήσεων, τη συντήρηση δυνάμεων και, εάν απαιτηθεί, κατά την επανανάπτυξη σε άλλο χώρο.

Η **Ολοκληρωμένη Προστασία Δύναμης** δίνει τη δυνατότητα στον Τακτικό Διοικητή της Διακλαδικής Δύναμης (ΤΑΔΔΔΥ) να αξιοποιεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις δυνατότητές του. Θα πρέπει ωστόσο να ισορροπεί τις προσπάθειές του ανάμεσα στην προστασία της δυνάμεώς του και στην ανάληψη της αναγκαίας καθοριστικής και αποφασιστικής εμπλοκής για την επίτευξη της τελικής επιθυμητής κατάστασης - απαιτείται λοιπόν εκτίμηση κινδύνου. Η απαίτηση για προστασία της δύναμης ποικίλει, ανάλογα με την κατάσταση και τις στρατηγικές κατευθύνσεις. Ο ΤΑΔΔΔΥ θα πρέπει να ανησυχεί για την περίπτωση υπερβολικών προφυλάξεων ή υπερβολικής δέσμευσης πόρων, με σκοπό την προστασία από οποιαδήποτε εκτιμώμενη απειλή και να επανεξετάζει συχνά τα μέτρα προστασίας δυνάμεως. Επιπλέον, ανεδαφικές προσδοκίες για αποφυγή κάθε κινδύνου ενδέχεται να επηρεάσουν

αντίστροφα την επίτευξη της αποστολής και, σε περίπτωση που προκύψουν απώλειες, να υπονομεύσουν την πολιτική και στρατιωτική βούληση.

Η Ολοκληρωμένη Προστασία Δύναμης περιλαμβάνει ενέργειες, που εφαρμόζονται για να αποτρέψουν ή να αμβλύνουν εχθρικές ενέργειες σε βάρος προσωπικού της Διακλαδικής Δυνάμεως. Η προστασία δύναμης δεν περιλαμβάνει ενέργειες, που να αποσκοπούν στην ήττα του εχθρού ή στην προστασία από ατυχήματα, καιρικές συνθήκες ή ασθένειες. Περιλαμβάνει αεροπορική και πυραυλική άμυνα, βιολογική και χημική άμυνα, αντιτρομοκρατία, αμυντικές πληροφοριακές επιχειρήσεις και ασφάλεια σε επιχειρούσες δυνάμεις και μέσα. Η αυξημένη έμφαση στην προστασία δυνάμεων σε κάθε κλιμάκιο πηγάζει από τη συμβατική κυριαρχία των ΕΔ. Υπάρχει βέβαια και η δυνατότητα ότι υποδεέστεροι δυνητικοί αντίπαλοι να αναμετρηθούν με τις Διακλαδικές μας Ένοπλες Δυνάμεις σε συμβατική μάχη που επιδιώκουν να προκαλέσουν σύγχυση στις επιχειρήσεις μας, καταφεύγοντας σε μέσα, όπλα και τακτικές ασύμμετρου πολέμου. Η Ολοκληρωμένη Προστασία Δύναμης αντιμετωπίζει και αυτές τις απειλές.

Η Ολοκληρωμένη Προστασία Δύναμης διατηρεί τις δυνατότητες μιας Διακλαδικής Δυνάμεως, ώστε αυτές να αξιοποιηθούν, βάσει σχεδιασμού, ενδεχομένως καθοριστικά, σε χρόνο και τόπο. Τα ίδια ουσιώδη συστατικά ενός αντιπάλου, τα οποία ένας Διοικητής Διακλαδικής Δυνάμεως επιδιώκει να καταβάλει - βούληση, αντίληψη και ικανότητα - είναι εκείνα που πρέπει να προστατευθούν στη φίλια πλευρά. Ένας Διοικητής Διακλαδικής Δυνάμεως πρέπει να γνωρίζει τα κρίσιμα τρωτά σημεία του και να τα προστατεύει αναλόγως. Η επιτυχημένη προστασία δύναμης βασίζεται σε συνετή εκτίμηση κινδύνου και σε μια ολιστική προσέγγιση της αντιμετώπισης των εκτιμώμενων απειλών. Διεξοδική προστασία δυνάμεων απαιτεί χρησιμοποίηση ευρείας ποικιλίας ενεργητικών και παθητικών μέτρων.

ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Η **Εστιασμένη Διοικητική Μέριμνα** ορίζεται ως η συγχώνευση πληροφοριών ΔΜ και μεταφοράς τεχνογνωσίας με σκοπό την ταχεία αντιμετώπιση κρίσεων, την ανάπτυξη και συντήρηση των Διακλαδικών Δυνάμεων, την ικανότητα παρακολούθησης και μεταφοράς υλικών/εφοδίων

αλλά και Μονάδων καθώς και κάθε είδους εξοπλισμού στο στρατηγικό, επιχειρησιακό και τακτικό επίπεδο διεξαγωγής των επιχειρήσεων.

Το ΓΕΕΘΑ στο στρατηγικό/επιχειρησιακό επίπεδο έχει την ευθύνη να αναπτύξει μια πιο ευέλικτη και ανθεκτική μορφή εφοδιασμού και συντήρησης των Ελληνικών Διακλαδικών Δυνάμεων, ώστε να ανταποκρίνεται στη διασπαρμένη και αποκεντρωτική φύση του μελλοντικού πεδίου μάχης. Τούτο επιτυγχάνεται με το συνδυασμό του υφιστάμενου συστήματος ΔΜ, δηλαδή τη χρήση των γραμμών εφοδιασμού (που βασίζονται στον ανεφοδιασμό από τα μετόπισθεν προς τις προωθημένες βάσεις εφοδιασμού) με ένα **«Δικτυοκεντρικό Σύστημα Υποστήριξης ΔΜ»** στο πλαίσιο εφαρμογής της διοικητικής και υλικοτεχνικής υποστήριξης των εμπλεκόμενων δυνάμεων. Τούτο παρέχει έγκαιρη και ακριβή πληροφόρηση και χρησιμοποιείται από τις επιχειρησιακές εμπλεκόμενες Διακλαδικές Δυνάμεις με σκοπό να ενσωματώσουν και να συγχρονίσουν τις στρατιωτικές επιχειρήσεις με τη λογιστική τους υποστήριξη με όλη τη Διακλαδική Δύναμη, τους Κλάδους των ΕΔ, τις Υπηρεσίες του Ελληνικού ΥΠΕΘΑ αλλά και του Ιδιωτικού Τομέα.

Η **Εστιασμένη Διοικητική Μέριμνα** παρέχει στο Διοικητή των Διακλαδικών Δυνάμεων το απαραίτητο προσωπικό, τον εξοπλισμό και τις προμήθειες στο σωστό τόπο και χρόνο, καθώς και τη σωστή ποσότητα σε όλο το φάσμα των στρατιωτικών επιχειρήσεων. Μια πιο λιτή, πιο ευέλικτη διανομή βασισμένη σε ένα «Δικτυοκεντρικό Σύστημα Υποστήριξης ΔΜ», παρέχει αυτή τη διανομή προσωπικού, υλικών και εφοδίων εντός της καθορισμένης προθεσμίας στο θέατρο επιχειρήσεων/πολέμου, με τη συνολική προβολή αυτών, καθώς και τον έλεγχο και τη διαχείριση των υπόψη πόρων.

Το υπόψη «Δικτυοκεντρικό Σύστημα Υποστήριξης ΔΜ» όχι μόνο καθιερώνει μια κοινή εικόνα για τους διαχειριστές της ΔΜ, αλλά παρέχει ζωτικής σημασίας πληροφορίες και στην κοινή επιχειρησιακή εικόνα του Διακλαδικού Διοικητή. Οι πληροφορίες που παράγονται, τροφοδοτούν την "ανιχνευτική" λειτουργία, καθώς, στη συνέχεια λειτουργεί και ως αγωγός "υπό προειδοποίηση" θεμάτων ΔΜ. Η ικανότητα να προστατεύσει την ταχεία ανάπτυξη και διανομή, τις υπηρεσίες συντήρησης, τη διοίκηση και τον έλεγχο της ΔΜ, την υγειονομική κάλυψη της στρατιωτικής δύναμης, επιτρέπει τη

διατήρηση της μαχητικής ικανότητας της Διακλαδικής Δύναμης. Η δυνατότητα να αποκαταστήσουν γρήγορα την ικανότητα διεξαγωγής μάχης σε όλο το φάσμα των στρατιωτικών επιχειρήσεων σε οποιοδήποτε σημείο, καθώς η παραγωγή και η διανομή εφοδίων/μέσων είναι ζωτικής σημασίας για τη διεξαγωγή επιτυχημένων επιχειρήσεων.

Η **Εστιασμένη Διοικητική Μέριμνα** ενισχύει και υποστηρίζει την ελευθερία δράσης στο Διακλαδικό Διοικητή, ώστε να δύναται να διαμορφώσει το επιχειρησιακό περιβάλλον, να εμπλακεί αποφασιστικά, να εκμεταλλευτεί την επιτυχία, με παράλληλη προστασία της Διακλαδικής Δύναμης. Από την πλευρά του Διακλαδικού Διοικητή, περιλαμβάνει την υποδοχή, την ανασυγκρότηση, την κίνηση προς εμπρός των εφεδρικών ή των δυνάμεων επιχειρήσεων, την αναδιάταξη και τον ανεφοδιασμό (ανασύσταση ή αποκατάσταση) των εν επαφή δυνάμεων και την υποστήριξη από τις υπηρεσίες του κράτους, για τη δημιουργία ευέλικτων βάσεων εφοδιασμού και γραμμών επικοινωνιών. Οι Διακλαδικές Ένοπλες Δυνάμεις, πρέπει να έχουν την ικανότητα να κινητοποιούνται, να αναπτύσσονται, να υποστηρίζονται και να ενσωματώνουν προσωπικό, εφόδια, εξοπλισμό και μονάδες σε μια περιοχή των επιχειρήσεων χρησιμοποιώντας προηγμένη τεχνολογία ώστε να αποφεύγεται ή / και να μειώνεται η εχθρική δραστηριότητα στρατηγικής παρεμπόδισης, ο επιχειρησιακός αποκλεισμός, η αντιπρόσβαση και η δυνατότητα απαγόρευσης περιοχής και με αυτό τον τρόπο να διασφαλίζεται η ελευθερία των φίλιων ενεργειών.

Σε μεγάλης κλίμακας συμβατικές επιχειρήσεις, η εξάρτηση από την τεχνολογία και τη λογιστική υποστήριξη βασίζεται στην ταχύτητα διανομής, όπου οι διακλαδικές δυνάμεις μπορεί να γίνουν ευάλωτες είτε επειδή δεν υπάρχουν αρκετά διαθέσιμα μεταφορικά μέσα για την εκπλήρωση της αποστολής, είτε επειδή συντρέχουν απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες, προβλήματα συντήρησης, εχθρική απαγόρευση ή γενικότερα η «ομίχλη» και ή «τριβή» του πολέμου. Για την εκμηδένιση των παραπάνω προβλημάτων, που δύναται να παρουσιαστούν, απαιτείται η εφαρμογή των αρχών της **Εστιασμένης Διοικητικής Μέριμνας** με επικέντρωση στο «Δικτυοκεντρικό Σύστημα Υποστήριξης ΔΜ» και στην παραδοχή ότι το σύστημα πρέπει να

ελέγχεται διαρκώς υπό τις όσο το δυνατόν πλησιέστερες αναμενόμενες επιχειρησιακές συνθήκες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις (ΕΔ) αντιμετωπίζουν ισχυρές προκλήσεις από τη διαμορφωθείσα οικονομική και γεωστρατηγική κατάσταση, οι οποίες έρχονται να προστεθούν στις γνωστές, εδώ και δεκαετίες, απειλές από το εξωτερικό κατά της εθνικής ασφάλειας της χώρας μας.

Το Διακλαδικό Όραμα 2020 είναι θεμελιώδες στοιχείο και προϋπόθεση, καθόσον αποτελεί την προβολή στο μέλλον του κοινού σημείου σύγκλισης αλλά και στον απώτερο στόχο όλων των ενεργειών των Ενόπλων Δυνάμεων.

Σύμφωνα με τις Κατευθύνσεις του κ. Α/ΓΕΕΘΑ το όραμα των Ελληνικών ΕΔ συνοψίζεται στη φράση: «Κυριαρχία της Διακλαδικής Δύναμης στο σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον μέσω της αποφασιστικής υπεροχής έναντι κάθε ενδεχόμενης απειλής».

Η υλοποίηση του παραπάνω οράματος θα επιτευχθεί μέσα από:

- Την ανάπτυξη θεμελιωδών επιχειρησιακών ιδεών.
- Το μετασχηματισμό αυτών σε διακλαδικές επιχειρησιακές δυνατότητες.
- Τη μετατροπή των διακλαδικών επιχειρησιακών δυνατοτήτων σε επιλογές στρατιωτικής δράσης.

Με κατάλληλο συνδυασμό των παραπάνω δυνατοτήτων διαμορφώνονται δύο βασικές επιλογές δράσης, ήτοι η αποτροπή και η αποτελεσματική άμυνα, εάν απειληθεί η ακεραιότητα και η εθνική ανεξαρτησία της χώρας, με δυνατότητα μετάπτωσης σε επίθεση, εφόσον δημιουργηθούν οι απαραίτητες προς τούτο προϋποθέσεις και συνθήκες.

Ο σημαντικότερος παράγοντας στην προσπάθεια υλοποίησης των παραπάνω είναι το προσωπικό. Η εκούσια και με ενθουσιασμό συμμετοχή του στη συνολική προσπάθεια αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση επιτυχίας. Συγκεκριμένα, απαιτείται οι σχέσεις του προσωπικού, οι σχέσεις μεταξύ διοικούντων και διοικούμενων και οι σχέσεις μεταξύ των Κλάδων των ΕΔ να βασίζονται στην απόλυτη εμπιστοσύνη.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η παρούσα οικονομική κατάσταση σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αποτελέσει δικαιολογία ή άλλοθι για μειωμένη προσπάθεια ή συμβιβασμούς ως προς το αναγκαίο επίπεδο της μαχητικής ισχύος των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων. Αντιθέτως, συνυπολογίζοντας σε ρεαλιστική βάση την επίδραση και τις επιπτώσεις της υφιστάμενης κατάστασης στις Ελληνικές ΕΔ, θα πρέπει να θεωρήσουμε την παρούσα κρίση ως ευκαιρία ανάδειξης και εκμετάλλευσης των μη υλικών παραγόντων της μαχητικής μας ισχύος, όπως τα ψυχικά χαρακτηριστικά του προσωπικού, η εκπαίδευση, η δομή και η οργάνωση, το δόγμα, η ηγεσία, και η ιστορική παράδοση.

Έτσι λοιπόν, το **Ελληνικό Διακλαδικό Όραμα 2020** προσδιορίζει το κατευθυντήριο πλαίσιο των ενεργειών των Ελληνικών ΕΔ, με απώτερο στρατηγικό στόχο τη διατήρηση της μαχητικής των ισχύος μέσα από τη βελτίωση, κατά βάση ποιοτική, των συντελεστών που τη συνθέτουν, ώστε να αποτραπεί ή να αντιμετωπισθεί, εάν απαιτηθεί, κάθε προσπάθεια αμφισβήτησης της εδαφικής ακεραιότητας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας.

Ο Ταξχος ε.α Πολυχρόνης Ναλμπάντης είναι Αντιπρόεδρος στο **Institute for Security & Defence Analysis/I-SDA**. Πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών του ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ και κάτοχος Master of Philosophy/MPhil στο KING'S COLLEGE/LONDON UNIVERSITY. Επίσης, διετέλεσε Διοικητής της Σχολής Τεθωρακισμένων/ΣΤΘ, Επιλαρχίας Μέσων Αρμάτων/ΕΜΑ, Επιλαρχίας Αναγνώρισεως/ΕΑΝ καθώς και Διευθυντής στη Διεύθυνση Πολιτικής Εθνικής Άμυνας (ΔΙΠΕΑ) / ΕΠΥΕΘΑ - ΥΠΕΘΑ, 2004-2006. Είναι μέλος στα International Institute for Strategic Studies (**IISS**) /London και Royal United Services Institute (**RUSI**) /London.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟ ΟΡΑΜΑ 2020

AUSTRALIA'S ARMED FORCES - Future Warfighting Concept, pp.5-1/5-16

RUSI JOURNAL DECEMBER 2005, Thinking Operational Level, pp38-43

NATO ALLIED JOINT DOCTRINE 2010, pp

RUSI JOURNAL DECEMBER 2005, Thinking Operational Level, pp38-43

BRITISH MARITIME DOCTRINE, Joint Doctrine Publication 0-10 (JDP 0-10), August 2011, pp3-1/3-6

BRITISH DEFENCE DOCTRINE, Joint Doctrine Publication 0-01 (JDP 0-01) (4th Edition), November 2011, pp.4-1/4-6

THE CANADIAN FORCES OPERATIONAL PLANNING PROCESS, April 2008, pp1-4, pp 3-8,

BRITISH DEFENCE DOCTRINE, Joint Doctrine Publication 0-01 (JDP 0-01) (4th Edition), November 2011, pp.4-1/4-6

ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΜΑΧΗΣ

US DEPARTMENT OF DEFENCE, Dictionary of Military and Associated Terms, 2005.

Lothar Ibrügger (Germany), General Rapporteur, The Revolution in Military Affairs , Special Report, NATO Parliamentary Assembly, November 1998, pp.10-12

<http://www.nato-pa.int/archivedpub/comrep/1998/ar299stc-e.asp>

MAJOR COMBAT OPERATIONS (MCO), Joint Operating Concept, pp.11, pp.15-19

<http://www.defense.gov/news/newsarticle.aspx?id=45289>,

CAPSTONE CONCEPT FOR JOINT OPERATIONS-2010, pp. 8-12

Harlan K. Ullman and James P. Wade, Shock and Awe: Achieving Rapid Dominance, Prepared by Defense Group Inc. for The National Defense University, USA, Washington, D.C., October 1996

ΠΡΟΒΟΛΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ

NAVAL OPERATIONS CONCEPT (NOC 06), 2006, pp 73 -78

RUSI JOURNAL, Criteria for Deterrence, FEBRUARY/MARCH 2011, VOL.156,
No.1, pp. 12–18

JOINT OPERATION CONCEPT, Deterrence Operations, 2006, pp 8-29

STRATEGIC INSIGHTS, Force Posture and Dissuasion, Volume III, Issue 10 (October 2004)

RUSI JOURNAL, The Strategy of Missile Defence, Deterrence and Diplomacy,
JUNE/JULY 2011 VOL. 156 No. 3, pp. 56–62

JOURNAL of MILITARY and STRATEGIC STUDIES, Thoughts on Dissuasion, Summer 2008, Vol. 10, Issue 4

<http://www.globalsecurity.org/military/ops/fdo.htm>, Flexible Deterrent Options

RUSI DEFENCE SYSTEM, Military Operations Today - A Canadian Perspective,
AUTUMN 2006, pp. 104-107

US NATIONAL MILITARY STRATEGY, Shape, Respond, Prepare Now - A Military Strategy for a New Era

HOMELAND SECURITY, National Response Framework, January 2008, pp. 1-8

AUSTRALIA'S JOINT OPERATIONS FOR THE 21ST CENTURY, MAY 2007

ΕΓΚΑΙΡΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

HOMELAND SECURITY, National Response Framework, January 2008, pp. 5-18

AUSTRALIA'S JOINT OPERATIONS FOR THE 21ST CENTURY, MAY 2007

AUSTRALIA'S FUTURE JOINT OPERATING CONCEPT 2030

Cebrowski, A. K, Network-centric warfare. An emerging military response to the information age, Military Technology. Vol. 27, pp. 16-18, 20-22.

Mary Kaldor & Andrew Salmon, Military Force and European Strategy, IISS/ Survival, Volume 48, Issue 1, 2006, pp 19-32

ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟΣ ΕΛΙΓΜΟΣ

ΓΕΕΘΑ/ΑΔΙΣΠΟ/ ΕΕ100-1, ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΓΕΕΘΑ / ΔΚ 2-1/2007, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

AUSTRALIA'S JOINT OPERATIONS FOR THE 21ST CENTURY, MAY 2007

BRITISH DEFENCE DOCTRINE, Joint Doctrine Publication 0-01 (JDP 0-01) (4th Edition),
November 2011, pp. 5-9

RUSI OCCATIONAL PAPER, Exercise Agile Warrior and the Future Development of
UK-LAND FORCES, May 2011, pp15-22

US JOINT OPERATIONS JP3-0, pp.III-27/29

UK-CAMPAIGN EXECUTION, Joint Doctrine Publication 3-00 (JDP 3-00), (3rd Edition),
October 2009,

UK-OPERATIONS 2010, pp8-18/8-28,

US OPERATIONS, FM 3-0, 2001, pp. 4-1/4-12

TRADOC Pam 525-3-1, The Army Operating Concept 2016- 2028, pp.11, pp.46

UK-CAMPAIGNING, Joint Doctrine Publication 01, 2nd Edition, December 2008, pp.3-
14

UK-OPERATIONS, ARMY DOCTRINE PUBLICATION 2010, pp.5-23

RUSI DEFENCE SYSTEMS, Manoeuvre and Weapons Effect on the Battlefield, 2010,
pp.61-63

ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΛΟΚΗ

UK CAMPAIGNING, Joint Doctrine Publication 01 (JDP 01) (2nd Edition) dated
December 2008, pp3-16

UK-OPERATIONS, ARMY DOCTRINE PUBLICATION 2010, pp7-10

US OPERATIONS, FM3-0, 2001, Pp9-2/3

US OPERATIONAL TERMS and GRAPHICS, FM 101-5-1

Simpkin, Richard, Race to the Swift: Thoughts on Twenty-first Century Warfare,
Brassey's Defence, 1985, pp 133-143

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΥΝΑΜΗΣ

UK-CAMPAIGN EXECUTION, Joint Doctrine Publication 3-00 (JDP 3-00), (3rd Edition), October 2009, pp. 4-5

US JOINT OPERATIONS JP 3-0, pp.III-29

UK-CAMPAIGNING Joint Doctrine Publication 01 (JDP 01) (2nd Edition) dated December 2008, pp. 3-17

UK-OPERATIONS, ARMY DOCTRINE PUBLICATION 2010, pp7-17/7-18

US-OPERATIONAL CONCEPT 2028, pp.47-48

US FM3-37/PROTECTION, pp.1-1

PROTECTION JOINT FUNCTIONAL CONCEPT, pp.1-6, pp.7-9

UK-JOINT FORCE PROTECTION, Joint Doctrine Publication 3-64 (JDP 3-64), April 2010, pp.1-12

ALLIED JOINT DOCTRINE for FORCE PROTECTION, AJP - 3.14, pp.1-4

RUSI DEFENCE SYSTEMS, **A Focus on Safety**, SPRING 2011, pp45-48

ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

RUSI DEFENCE SYSTEMS, **Assessing UK Battlefield Logistics Capability Lessons and Future Requirements for the Land Component**, AUTUMN/WINTER 2011, pp50-52

DOCTRINE FOR LOGISTIC SUPPORT for JOINT OPERATIONS, JP 4-0

FOCUSED LOGISTICS, JOINT VISION 2010, pp. 1-7

FOCUSED LOGISTICS, JOINT VISION 2010, A JOINT LOGISTICS ROADMAP, 1 AUGUST 1997, pp. 36-37

FOCUSED LOGISTICS, Joint Functional Concept -2003, pp. 7-8

RUSI DEFENCE SYSTEMS, **Transforming German Army Logistics From the Cold War to Today's Challenges**, SPRING 2007, pp. 93-94

US-Operational Concept 2028, pp.47-48

UK-CAMPAIGNING, Joint Doctrine Publication 01, 2nd Edition, December 2008, pp. 3-17

UK-LOGISTICS FOR JOINT OPERATIONS, JWP 4-00, pp5/2-9